

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja • Ministeriö • Alueet • 2020:54

Alueellinen matkailutilinpito

Matkailun alueelliset talous- ja
työllisyysvaikutukset 2017–2018

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2020:54

Alueellinen matkailutilinpito

Matkailun alueelliset talous- ja työllisyysvaikutukset 2017–2018

Työ- ja elinkeinoministeriö

ISBN PDF: 978-952-327-555-3

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2020

Kuvailulehti

Julkaisija	Työ- ja elinkeinoministeriö	12.11.2020	
Tekijät	Ossi Nurmi		
Julkaisun nimi	Alueellinen matkailutilinpito Matkailun alueelliset talous- ja työllisyysvaikutukset 2017–2018		
Julkaisusarjan nimi ja numero	Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu 2020:54		
Teema	Ministeriö, Alueet		
ISBN PDF	978-952-327-555-3	ISSN PDF	1797-3562
URN-osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-555-3		
Sivumäärä	43	Kieli	suomi
Asiasanat	ministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, hallinto, alueet, aluekehitys, aluepolitiikka, yritykset, elinkeinot, matkailukysyntä, matkailu, työllisyys, alueellisuus		
Tiivistelmä	<p>Matkailutilinpito, tai matkailun satelliittitilinpito (TSA, Tourism Satellite Accounts), on tilastojärjestelmä, jossa matkailun talous- ja työllisyysvaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Se on kehitetty laajassa kansainvälisessä yhteistyössä mm. YK:n, UNWTO:n (World Tourism Organization), OECD:n ja EU:n toimesta. Matkailutilinpidon laajentamisesta aluetasolle antaa yleisiä suuntaviivoja mm. UNWTO.</p> <p>Alueellisen matkailutilinpidon tietosisältö on maakuntien välillä vertailukelpoinen ja sisällöltään vastaava kuin valtakunnallisessa matkailutilinpidossa, jota on nykymuodossaan tuotettu vuosilta 2011–2018. Päätulokset koostuvat vuoden 2017 maakuntakohtaisesta matkailukysynnästä, matkailun aikaansaamasta arvonlisästä eli bkt:sta sekä työllisyydestä matkailutoimialoilla. Mukana ovat lisäksi ennakkotiedot vuoden 2018 avainluvusta maakunnittain.</p> <p>Yhteenveto vuoden 2018 tuloksista</p> <ul style="list-style-type: none">• Koko maassa matkailun osuus bkt:sta oli noin 2,7 prosenttia. Osuus oli koko maan keskiarvoa suurempi vain Ahvenanmaalla (19,7 %), Lapissa (6,9 %), Kainuussa (3,8 %), Etelä-Savossa (3,7 %), Etelä-Karjalassa (3,2 %) ja Uudellamaalla (3,1 %).• Matkailukysynnästä yli puolet kohdistui Uudellemaalle. Alueellisesti kysyntä painottui Uudenmaan (51 %) lisäksi erityisesti Lappiin (7 %), Pirkanmaalle (6 %), Varsinais-Suomeen (5 %) ja Pohjois-Pohjanmaalle (4 %).• Ulkomaalaisten Suomeen suuntautuva matkailu matkailu kasvoi keskimäärin 12 prosenttia vuodessa 2015–2018. Ulkomaisen kysynnän kasvu kohdistui erityisesti Uudellemaalle, Lappiin ja Etelä-Karjalaan.• Matkailutoimialoilla työskenteli koko maassa 142 100 henkilöä eli 5,4 prosenttia työvoimasta. Osuus oli tätä korkeampi vain Ahvenanmaalla (14,1 %), Lapissa (8,0 %), Uudellamaalla (6,2 %), Etelä-Karjalassa (5,6 %). <p>Alueellisen matkailutilinpidon taulukot on julkaistu Business Finland / Visit Finlandin tilastopalvelussa http://visitfinland.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/VisitFinland/</p> <p>Työ- ja elinkeinoministeriön yhdyshenkilö: johtava asiantuntija Sanna Kyyrä, puh. 050 358 9497, Innovaatiot ja yritysrahoitus -osasto.</p>		
Kustantaja	Työ- ja elinkeinoministeriö		
Julkaisun jakaja/myynti	Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi Julkaisumyynti: vnjulkaisumyynti.fi		

Presentationsblad

Utgivare	Arbets- och näringsministeriet	12.11.2020
Författare	Ossi Nurmi	
Publikationens titel	Regionala satelliträkenskaper för turismen Turismens regionala effekter på ekonomin och sysselsättningen 2017–2018	
Publikationsseriens namn och nummer	Arbets- och näringsministeriets publikationer 2020:54	
Tema	Ministeriet, Regionerna	
ISBN PDF	978-952-327-555-3	ISSN PDF 1797-3562
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-555-3	
Sidantal	43	Språk finska
Nyckelord	ministeriet, arbets- och näringsministeriet, förvaltning, regionerna, regional utveckling, regionpolitik, företag, näringsgrenar, turismefterfrågan, turism, sysselsättning, regionalitet	
Referat	<p>Turismräkenskaper, det vill säga satellitkontot för turism (Tourism Satellite Account, TSA), är ett statistiksystem som beskriver turismens effekter på ekonomin och sysselsättningen på ett mångsidigt och heltäckande sätt. Systemet har utvecklats inom ramen för ett omfattande internationellt samarbete med bland annat FN, Världsturismorganisationen UNWTO, OECD och EU. Allmänna riktlinjer för att utvidga turismräkenskaperna till att omfatta en regional nivå ges av bland annat UNWTO.</p> <p>Datainnehållet i de regionala turismräkenskaperna är jämförbart mellan olika landskap och motsvarar innehållsmässigt de riksomfattande turismräkenskaperna, som i deras nuvarande form har sammanställts 2011–2018. Huvudresultaten består av den landskapsvisa turismefterfrågan 2017, av det mervärde som turismen skapat, det vill säga bruttonationalprodukten (BNP), och av sysselsättningen inom de olika sektorerna av turismen. I räkenskaperna ingår också förhandsuppgifter om nyckeltalen för 2018 enligt landskap.</p> <p>Sammandrag av resultaten från 2018</p> <ul style="list-style-type: none">• Turismens andel av BNP i hela landet var cirka 2,7 procent. Andelen översteg genomsnittet för hela landet endast på Åland (19,7 %), i Lappland (6,9 %), i Kajanaland (3,8 %), i Södra Savolax (3,7 %), i Södra Karelen (3,2 %) och i Nyland (3,1 %).• Över hälften av turismefterfrågan riktade sig till Nyland. Regionalt sett riktade sig efterfrågan förutom till Nyland (51 %) också särskilt till Lappland (7 %), Birkaland (6 %), Egentliga Finland (5 %) och Norra Österbotten (4 %).• Turismen från utlandet till Finland ökade årligen med i genomsnitt 12 procent 2015–2018. Den ökade utländska efterfrågan riktade sig särskilt till Nyland, Lappland och Södra Karelen.• Inom de olika sektorerna av turismen arbetade 142 100 personer, det vill säga 5,4 procent av arbetskraften i hela landet. Andelen var högre endast på Åland (14,1 %), i Lappland (8,0 %), i Nyland (6,2 %) och i Södra Karelen (5,6 %). <p>Tabeller över de regionala turismräkenskaperna finns i Business Finlands/Visit Finlands statistiktjänst: http://visitfinland.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/VisitFinland/</p> <p>Kontaktperson vid arbets- och näringsministeriet: Sanna Kyyrä, ledande sakkunnig, tfn 050 358 9497, avdelningen för innovationer och företagsfinansiering.</p>	
Förläggare	Arbets- och näringsministeriet	
Distribution/ beställningar	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: vnjulkaisumyynti.fi	

Description sheet

Published by	Ministry of Economic Affairs and Employment	12 November 2020	
Authors	Ossi Nurmi		
Title of publication	Regional tourism accounts Regional economic and employment impacts of tourism 2017–2018		
Series and publication number	Publications of the Ministry of Economic Affairs and Employment 2020:54		
Subject	Ministry, Regions		
ISBN PDF	978-952-327-555-3	ISSN (PDF)	1797-3562
Website address (URN)	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-555-3		
Pages	43	Language	Finnish
Keywords	ministry, Ministry of Economic Affairs and Employment of Finland, administration, regions, regional development, regional policy, enterprises, means of livelihood, tourism demand, tourism, employment, regionality		
<p>Abstract</p> <p>Tourism accounts, or Tourism Satellite Accounts (TSA), is a statistical system in which the economic and employment impacts of tourism are described in a broad and comprehensive manner. It has been developed in broad international cooperation by the UN, the World Tourism Organization (UNWTO), the OECD and the EU. General guidelines on extending tourism accounts to regional level are provided by the UNWTO.</p> <p>The information content of the regional tourism accounts is comparable between the counties and corresponds to the content of the national tourism accounts, which were produced in their current form in 2011–2018. The main results consist of the county-specific tourism demand in 2017, the value added (GDP) by tourism and employment in the tourism sector. In addition, preliminary data on the key figures of 2018 by region is included.</p> <p>Summary of 2018 results:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In all of Finland, tourism accounted for 2.7% of GDP. The share of tourism was above the national average only in the Åland Islands (19.7%), Lapland (6.9%), Kainuu (3.8%), South Savo (3.7%), South Karelia (3.2%) and Uusimaa (3.1%). • Uusimaa was the beneficiary of more than half of tourism demand. In addition to Uusimaa (51%), tourism demand focused on Lapland (7%), Pirkanmaa (6%), Southwest Finland (5%) and North Ostrobothnia (4%). • Tourism in Finland by foreigners increased on average by 12% per year in 2015–2018. The increase in tourism demand by foreigners focused particularly on Uusimaa, Lapland and South Karelia. • 142,100 people worked in the tourism sector throughout the country, representing 5.4% of the workforce. The share was higher in Åland (14.1%), Lapland (8.0%), Uusimaa (6.2%) and South Karelia (5.6%). <p>Tables of the regional tourism accounts have been published by Business Finland/Visit Finland Statistics Service http://visitfinland.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/VisitFinland/</p> <p>Contact person at the Ministry of Economic Affairs and Employment: Sanna Kyyrä, Chief Specialist, tel. +358 50 358 9497, Innovations and Enterprise Financing Department.</p>			
Publisher	Ministry of Economic Affairs and Employment		
Distributed by/ publication sales	Electronic version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Publication sales: vnjulkaisumyynti.fi		

Sisältö

1	Johdanto	9
2	Yhteenveto vuosien 2017 ja 2018 tuloksista	10
3	Tulokset	12
3.1	Matkailukysyntä	12
3.1.1	Matkailun kokonaiskysyntä	12
3.1.2	Ulkomainen matkailukysyntä	14
3.1.3	Kotimainen matkailukysyntä	16
3.2	Matkailun taloudelliset vaikutukset.....	17
3.2.1	Matkailun bkt-osuudet maakunnittain.....	17
3.3	Matkailutoimialojen työllisyys.....	19
3.3.1	Työllisten määrä	20
3.3.2	Matkailutoimialoilla työskentelevien osuus kaikista työllisistä	21
3.3.3	Toimipaikkojen määrä matkailutoimialoilla.....	22
4	Maakuntakatsaukset	24
4.1	Uusimaa.....	25
4.2	Lappi	26
4.3	Pirkanmaa.....	27
4.4	Varsinais-Suomi.....	28
4.5	Pohjois-Pohjanmaa	29
4.6	Keski-Suomi.....	30
4.7	Etelä-Karjala.....	31
4.8	Pohjois-Savo.....	32
4.9	Kainuu	33
Liitteet		
	Liite 1. Matkailutoimialat.....	34
	Liite 2. Matkailutuotteet	36
	Liite 3. Maakunnittaiset avainluvut 2017	38
	Liite 4. Maakunnittaiset avainluvut 2018 (ennakkotieto)	41

1 Johdanto

Vuonna 2017 Tilastokeskuksessa valmistui työ- ja elinkeinoministeriön rahoittama alueellisen matkailutilinpidon hanke, jossa perustettiin laskentajärjestelmä matkailun maakuntatason talous- ja työllisyysvaikutuksien tuottamiseksi vuosilta 2013 ja 2014. Hankkeen raportissa¹ on kuvattu alueellisen matkailutilinpidon käsitteet, lähdeaineistot ja laskentamenetelmä. Vuoden 2015 päivitys julkaistiin erillisenä raporttina² vuonna 2018.

Tämä raportti on vuosipäivitys, joka esittää tulokset alueellisen matkailutilinpidon vuoden 2017 lopullisista tiedoista sekä ennakkotietona vuoden 2018 avainluvut maakunnittain. Tuotettava tietosisältö on vastaava kuin valtakunnallisessa matkailutilinpidossa, jota Tilastokeskus tuottaa Business Finland / Visit Finlandin toimeksiannosta. Tarkemmat tiedot on julkaistu tietokantataulukoina Visit Finlandin tilastopalvelu Rudolfissa³.

Matkailutilinpito, tai matkailun satelliittilinpito (TSA, Tourism Satellite Accounts), on tilastojärjestelmä, jossa matkailun talous- ja työllisyysvaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Se on kehitetty laajassa kansainvälisessä yhteistyössä mm. YK:n, UNWTO:n (World Tourism Organization), OECD:n ja EU:n toimesta. Valtaosa EU:n jäsenvaltioista tuottaa matkailutilinpittoa, vaikkei se sisällykään EU:n matkailutilastoasetuksen (EU 692 / 2011) mukaisesti tuotettaviin matkailutilastoihin. Suomessa on tuotettu valtakunnallista matkailutilinpittoa nykyisessä muodossaan vuosilta 2011–2018.

Matkailutilinpidon laajentamisesta aluetasolle antaa yleisiä suuntaviivoja mm. UNWTO⁴. Alueellisen matkailutilinpidon laskenta on toteutettu ns. alueellistamismenetelmällä (regionalization). Käytännössä se tarkoittaa sitä, että valtakunnallisen, koko Suomen kattavan, matkailutilinpidon tiedot jaetaan useiden eri lähdeaineistojen avulla maakuntatasolle. Näin saadaan maakuntien välillä vertailukelpoista ja valtakunnalliselle tasolle summautuvaa tilastotietoa.

1 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79859>

2 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/160906>

3 <http://visitfinland.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/VisitFinland>

4 UNWTO, Regional Tourism Satellite Account, 2013

2 Yhteenveto vuosien 2017 ja 2018 tuloksista

Koko maassa matkailun osuus bkt:sta on noussut 2,5 prosentista 2,7 prosenttiin vuosina 2015–2018. Alueellisesti matkailun talous- ja työllisyysvaikutukset vaihtelevat kuitenkin merkittävästi maakunnasta toiseen. Matkailun osuuksiin bkt:sta vaikuttaa sekä matkailun että muun elinkeinotoiminnan kehitys kussakin maakunnassa.

Matkailun osuus maakunnan bkt:sta on kasvanut erityisesti Lapissa ja Ahvenanmaalla vuosina 2015–2018. Lapissa matkailun osuus nousi 5,7 prosentista 6,9 prosenttiin ja Ahvenanmaalla vajaasta 16 prosentista lähes 20 prosenttiin. Ahvenanmaalla kasvu johtuu erityisesti matkustajalaivaliikenteestä, jonka kokonaiskysynnästä hieman alle puolet kohdistuu Ahvenanmaalta käsin toimiviin yrityksiin. Matkailun osuus bkt:sta oli lisäksi koko maan keskiarvoa suurempi Kainuussa (3,8 %), Etelä-Savossa (3,7 %), Etelä-Karjalassa (3,2 %) ja Uudellamaalla (3,1 %).

Matkailukysyntä oli vuoden 2018 ennakkotietojen mukaan 15,7 miljardia euroa. Matkailukysyntä on siten kasvanut noin 5 prosentin vuosivauhtia vuosina 2015–2018. Ulkomainen matkailukysyntä on kasvanut keskimäärin 12 prosenttia vuodessa ja kotimainen matkailukysyntä 2 prosenttia vuodessa.

Matkailukysyntä kohdistuu siihen maakuntaan, jossa tuotteen tai palvelun tuottanut toimipaikka sijaitsee. Yli puolet (8,0 mrd. euroa) matkailukysynnästä kohdistui Uudellemaalle. Matkailukysynnästä 75 prosenttia kohdistui kuuteen maakuntaan: Uudellemaalle (51 %), Lappiin (7 %), Pirkanmaalle (6 %), Varsinais-Suomeen (5 %), Pohjois-Pohjanmaalle (4 %) ja Keski-Suomeen (3%).

Lappi ja Etelä-Karjala ovat ainoat maakunnat, joissa yli puolet matkailukysynnästä oli ulkomaisista vuonna 2018. Erityisesti Lapissa ulkomaisen kysynnän osuus on kasvanut merkittävästi: 44 prosentista 54 prosenttiin vuosina 2015–2019. Ulkomaisen kysynnän osuus oli koko maan keskiarvoa (31 %) suurempi lisäksi ainoastaan Uudellamaalla (37 %) ja Ahvenanmaalla (37 %).

Matkailutoimialoilla työskenteli vuoden 2018 ennakkotietojen mukaan yhteensä 142 100 henkilöä koko maassa. Uudellamaalla näistä työskenteli 40 prosenttia eli noin 57 100 työllistä. Pirkanmaalla työskenteli noin 12 400 ja Varsinais-Suomessa noin 11 700 työllistä. Yhteensä näissä suurten kaupunkien maakunnissa työskenteli 57 prosenttia matkailutoimialojen työllisistä. Matkailutoimialojen työllisten määrä on kasvanut vuosina 2015–2018 eniten Uudellamaalla (+3 800 työllistä), Lapissa (+500), Varsinais-Suomessa (+400) ja Päijät-Hämeessä (+400).

Matkailutoimialoilla työskenteli koko maassa 5,4 prosenttia työvoimasta vuonna 2018. Tätä korkeampi matkailutoimialojen työllisten osuus oli Lapin (8,0 %) ja Ahvenanmaan (14,1 %) lisäksi myös Uudellamaalla (6,2 %) ja Etelä-Karjalassa (5,6 %). Pienimmät osuudet ovat Etelä-Pohjanmaalla (3,4 %), Keski-Pohjanmaalla (3,7 %) ja Pohjanmaalla (3,9 %).

Taulukko 1. Alueellisen matkailutilinpidon avainluvut 2015–2018

	Matkailun kokonaiskysyntä, milj eur			Matkailun osuus bkt:sta			Matkailutoimialojen työllisyys, henkilöitä		
	2015	2017	2018*	2015	2017	2018*	2015	2017	2018*
KOKO MAA	13 754	15 104	15 691	2,5 %	2,7 %	2,7 %	137 400	138 900	142 100
Uusimaa	6 826	7 611	7 981	2,8 %	3,0 %	3,1 %	53 250	55 450	57 050
Lappi	865	1 037	1 089	5,7 %	6,6 %	6,9 %	6 000	6 300	6 450
Pirkanmaa	763	874	899	1,7 %	1,9 %	1,9 %	12 250	12 200	12 350
Varsinais-Suomi	752	815	828	2,1 %	2,1 %	2,0 %	11 300	11 500	11 700
Pohjois-Pohjanmaa	611	626	666	1,9 %	1,9 %	1,9 %	7 650	7 400	7 600
Keski-Suomi	482	470	503	2,3 %	2,2 %	2,2 %	5 400	5 400	5 450
Etelä-Karjala	360	453	468	2,7 %	3,1 %	3,2 %	3 000	2 950	3 000
Pohjois-Savo	359	408	425	2,0 %	2,2 %	2,2 %	4 700	4 450	4 550
Ahvenanmaa	341	414	421	15,6 %	19,3 %	19,7 %	2 600	2 600	2 650
Etelä-Savo	385	381	383	3,6 %	3,7 %	3,7 %	3 250	3 050	3 150
Päijät-Häme	310	297	294	2,0 %	1,9 %	1,9 %	4 100	4 350	4 450
Etelä-Pohjanmaa	269	258	270	1,5 %	1,8 %	1,8 %	3 000	3 000	3 050
Satakunta	231	256	255	1,2 %	1,4 %	1,3 %	4 450	4 150	4 250
Kymenlaakso	234	239	251	1,6 %	1,6 %	1,6 %	3 550	3 400	3 450
Pohjois-Karjala	234	253	245	2,6 %	2,3 %	2,2 %	3 250	3 350	3 400
Kainuu	227	234	241	4,2 %	4,1 %	3,8 %	1 700	1 700	1 700
Kanta-Häme	237	221	209	1,7 %	1,5 %	1,5 %	3 500	3 200	3 300
Pohjanmaa	194	187	192	1,2 %	1,3 %	1,3 %	3 250	3 300	3 400
Keski-Pohjanmaa	72	71	72	1,4 %	1,2 %	1,2 %	1 250	1 100	1 150

* Vuoden 2018 osalta ennakkotieto

3 Tulokset

Alueellisen matkailutilinpidon tuoreimmat tulokset ovat vuosilta 2017–2018 ja niiden rinnalla on esitetty vuoden 2015 luvut. Euromääräisistä kuvioista on luettavuuden vuoksi poistettu Uusimaa, jonka osuus matkailukysynnästä on noin puolet. Uudenmaan maakuntakatsaus on esitetty luvussa 4.

Tarkemmat tulokset on julkaistu tietokantataulukkoina Visit Finlandin tilastopalvelu Rudolfissa⁵. Avainluvut on esitetty maakunnittain liitteissä 3 (vuosi 2017) ja 4 (vuosi 2018 ennakkotieto).

3.1 Matkailukysyntä

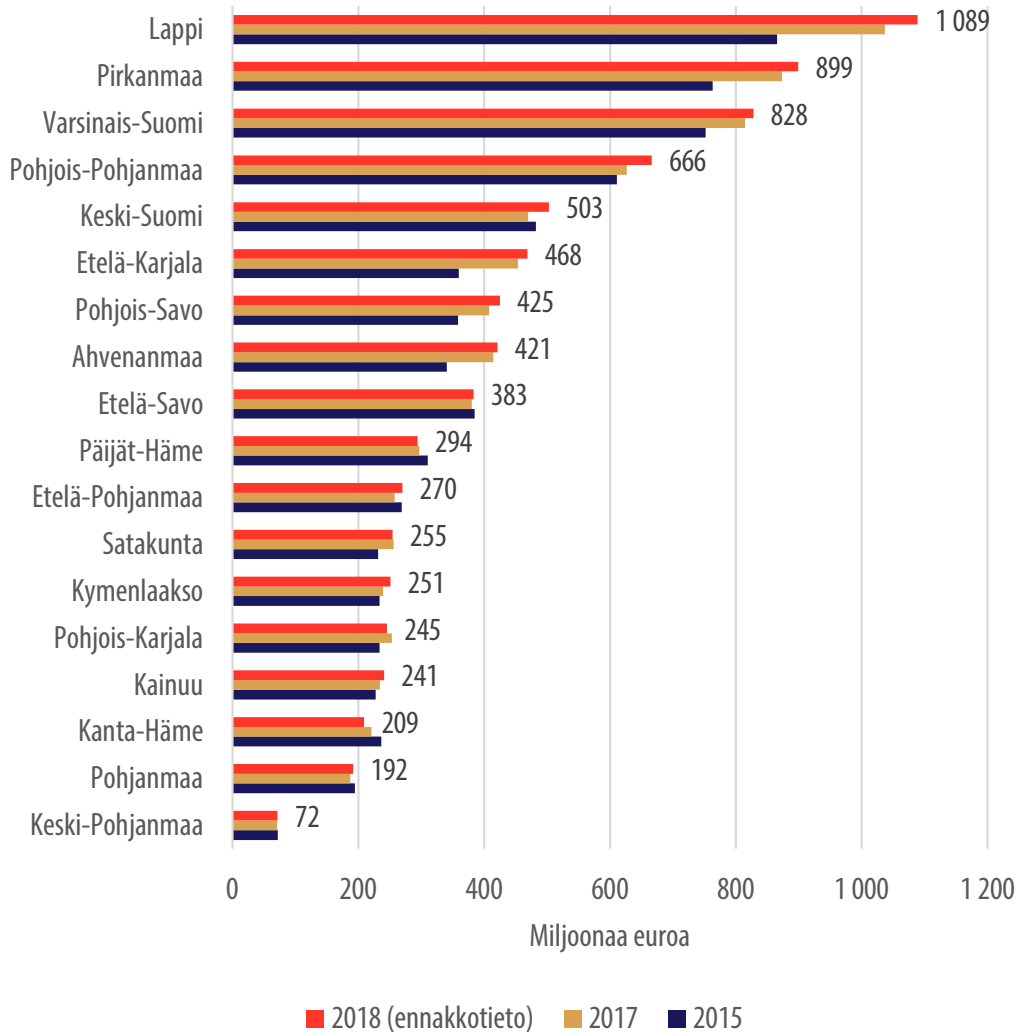
Tässä luvussa kuvataan matkailukysyntää ja sen jakautumista kotimaiseen ja ulkomaiseen kysyntään. Matkailukysyntä kuvaa matkailijoiden tuotteisiin ja palveluihin käyttämää Suomeen jäävää rahamäärää. Se sisältää sekä matkailijan itsensä että muiden (esim. työnantajan) maksamat menot. Lisäksi matkailukysyntä sisältää omien vapaa-ajan asuntojen laskennallisen käytön. Matkailun kokonaiskysyntä muodostuu suomalaisten ja ulkomaisten matkailijoiden kysynnästä Suomessa.

3.1.1 Matkailun kokonaiskysyntä

Matkailun kokonaiskysynnällä tarkoitetaan matkailun ulkomaista ja kotimaista kysyntää yhteensä.

5 <http://visitfinland.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/VisitFinland>

Kuvio 1. Matkailun kokonaiskysyntä maakunnittain vuosina 2018 (15,7 mrd. euroa), 2017 (15,1 mrd. euroa) ja 2015 (13,8 mrd. euroa), pois lukien Uusimaa

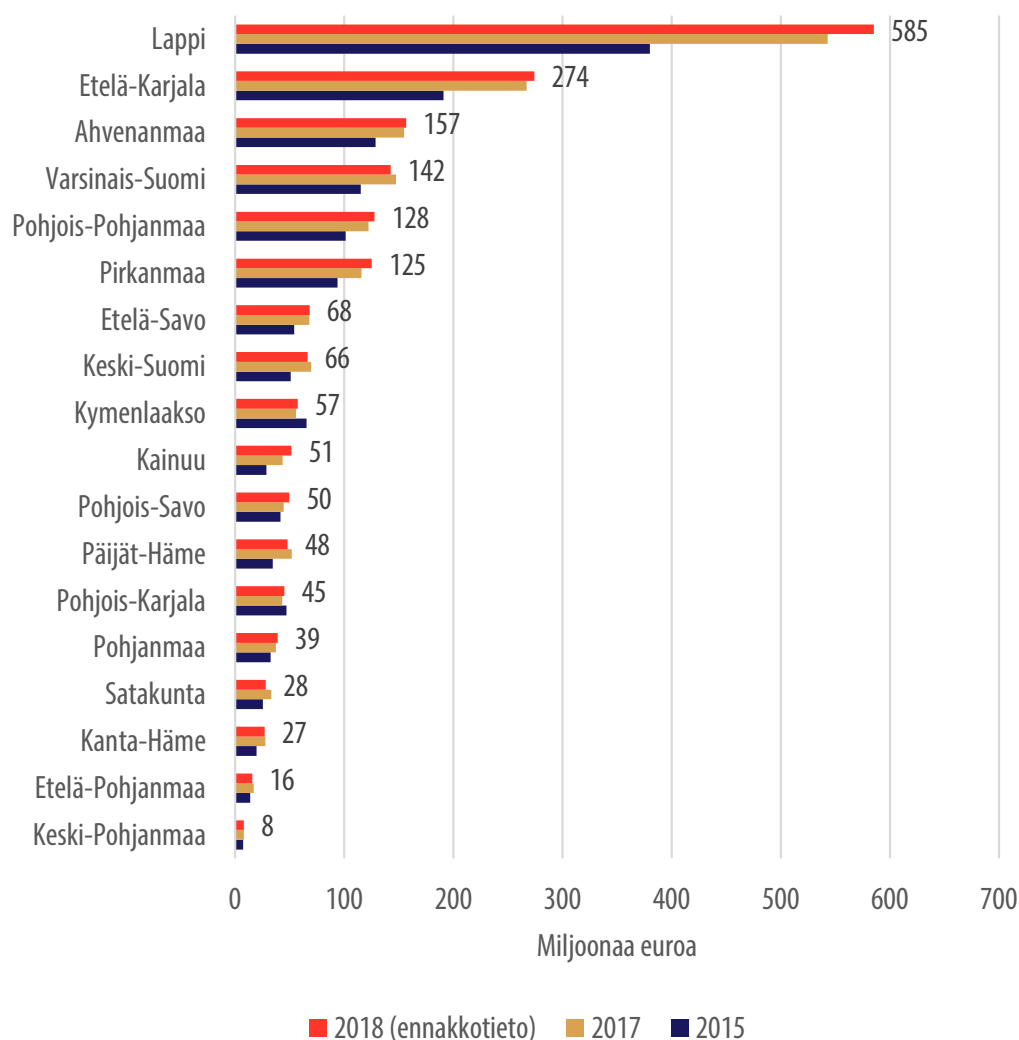

Viisi maakuntaa muodosti lähes kolme neljännessä matkailun kokonaiskysynnästä vuonna 2018. Hieman yli puolet (8,0 mrd. euroa) kysynnästä kohdistui Uudellemaalle. Lapin osuus oli 6,9 prosenttia (1,1 mrd. euroa). Yli viiden prosentin osuuksiin ylsivät lisäksi Pirkanmaa (0,9 mrd. euroa) ja Varsinais-Suomi (0,8 mrd. euroa). Pohjois-Pohjanmaan osuus oli 4,2 prosenttia (0,7 mrd. euroa). Muiden 14 maakunnan yhteenlaskettu osuus matkailukysynnästä oli 27 prosenttia.

3.1.2 Ulkomainen matkailukysyntä

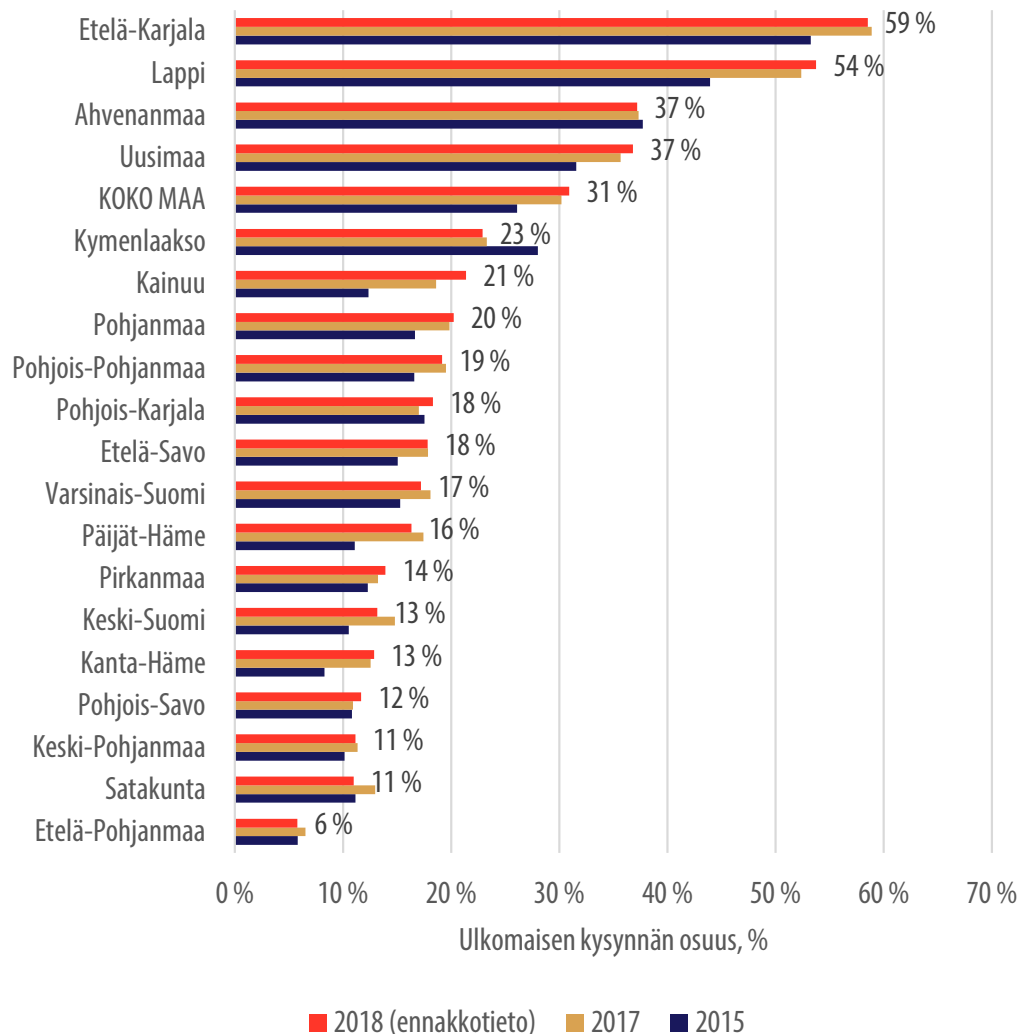
Ulkomainen matkailukysyntä muodostuu kahdesta osatekijästä, ulkomaalaisten yöpymisen sisältäneistä matkoista sekä päivämatkoista. Vuosina 2015–2018 ulkomainen matkailukysyntä kasvoi 1,3 mrd. euroa eli noin 12 prosentin (0,4 mrd. euron) vuosivauhtia. Ulkomaisen matkailukysynnän osuus kokonaiskysynnästä kohosi 31 prosenttiin vuonna 2018 kun vielä vuonna 2015 osuus oli 26 prosenttia. Päivämatkojen osuus ulkomaisesta matkailukysynnästä oli 15 prosenttia vuonna 2018.

Kuvio 2. Ulkomainen kysyntä maakunnittain vuosina 2018 (4,9 mrd. euroa), 2017 (4,6 mrd. euroa) ja 2015 (3,6 mrd. euroa), pois lukien Uusimaa

Kolme maakuntaa muodostivat ulkomaisen kysynnän kasvusta 85 prosenttia vuosina 2015–2018. Vuosittain kysyntä kasvoi tällä aikavälillä Uudellamaalla keskimäärin 260 milj. euroa (12 %), Lapissa 68 milj. euroa (18 %) ja Etelä-Karjalassa 28 milj. euroa (15 %). Etelä-Karjalan kasvuun vaikuttaa erityisesti venäläisten matkailun osittainen elpyminen vuoden 2015 romahduksesta. Suhteellisesti ulkomaisen kysynnän kasvu oli suurinta Kainuussa, jossa ulkomainen kysyntä kasvoi 27 prosenttia (8 milj. euroa) vuodessa.

Kuvio 3. Ulkomaisen kysynnän osuus maakunnittain vuosina 2015–2018

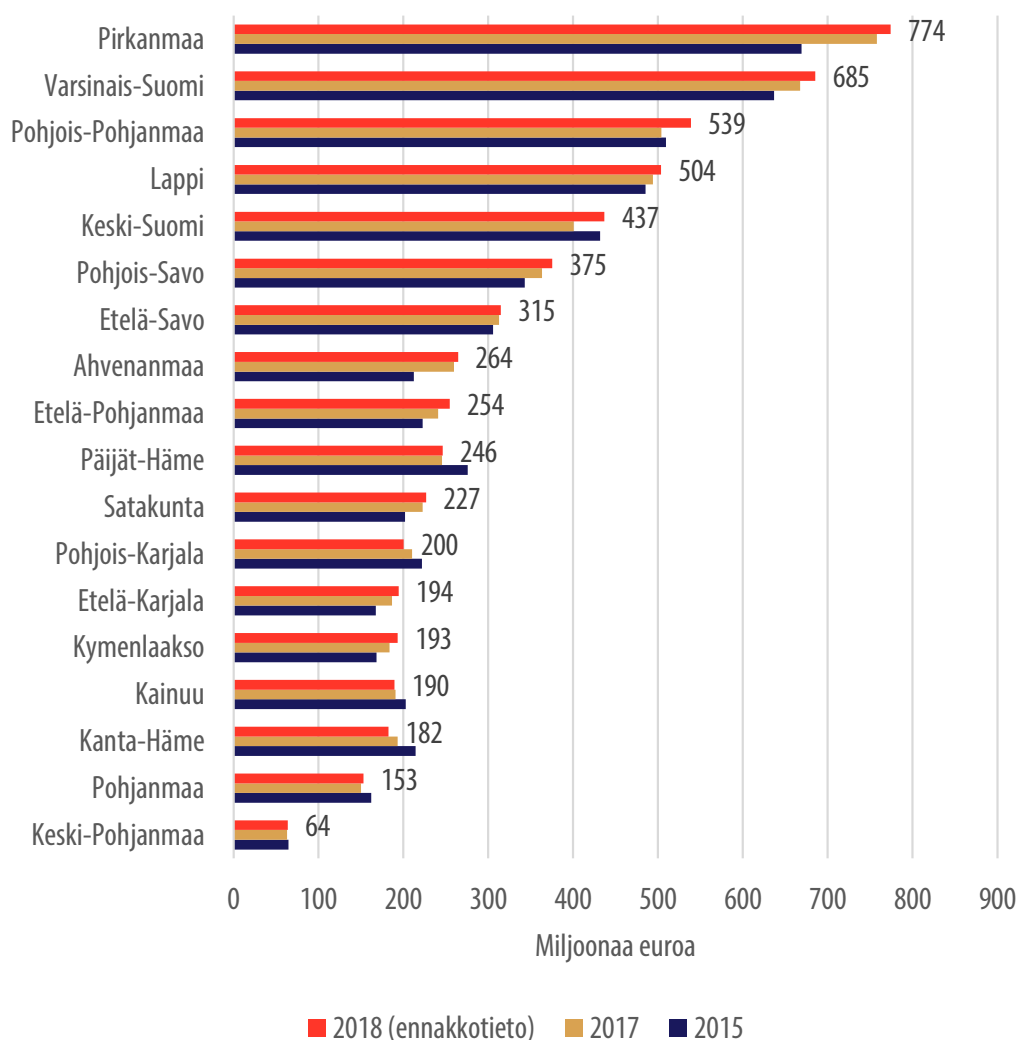

Ulkomaisen kysynnän osuus nousi Lapissa ensimmäistä kertaa yli 50 prosenttiin vuonna 2017. Lappi ja Etelä-Karjala ovat siten ainoat maakunnat, joissa yli puolet matkailukysynnästä on ulkomaista. Näiden lisäksi ulkomaisen kysynnän osuus oli koko maan keskiarvoa (31 %) suurempi ainoastaan Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla, joissa osuus oli 37 prosenttia vuonna 2018.

3.1.3 Kotimainen matkailukysyntä

Kotimainen matkailukysyntä muodostuu kotimaisesta vapaa-ajan matkailukysynnästä sekä muusta matkailukysynnästä, johon sisältyy työajan korvatut matkamenot ja omien mökkien laskennallinen käyttö. Myös suomalaisten ulkomaanmatkojen kotimaahan jäävä osuus sisältyy kotimaiseen matkailukysyntään.

Kuvio 4. Kotimainen kysyntä maakunnittain vuosina 2018 (10,8 mrd. euroa), 2017 (10,5 mrd. euroa) ja 2015 (10,2 mrd. euroa), pois lukien Uusimaa

Vuosina 2015–2018 kotimainen matkailukysyntä nousi 10,1 mrd. eurosta 10,8 mrd. euroon eli noin kahden prosentin (225 milj. euron) vuosivauhtia. Lähes 80 prosenttia tästä kasvusta kohdistui suurten kaupunkien maakuntiin Uudellemaalle (+124 milj. euroa), Pirkanmaalle (+35 milj. euroa) ja Varsinais-Suomeen (+16 milj. euroa). Ahvenanmaan kotimainen kysyntä kasvoi 8 prosenttia (17 milj. euroa) vuodessa laivaliikenteen kysynnästä johtuen. Muiden maakuntien kotimaisen kysynnän kasvu oli vaatimatonta jääden keskimäärin alle yhteen prosenttiin.

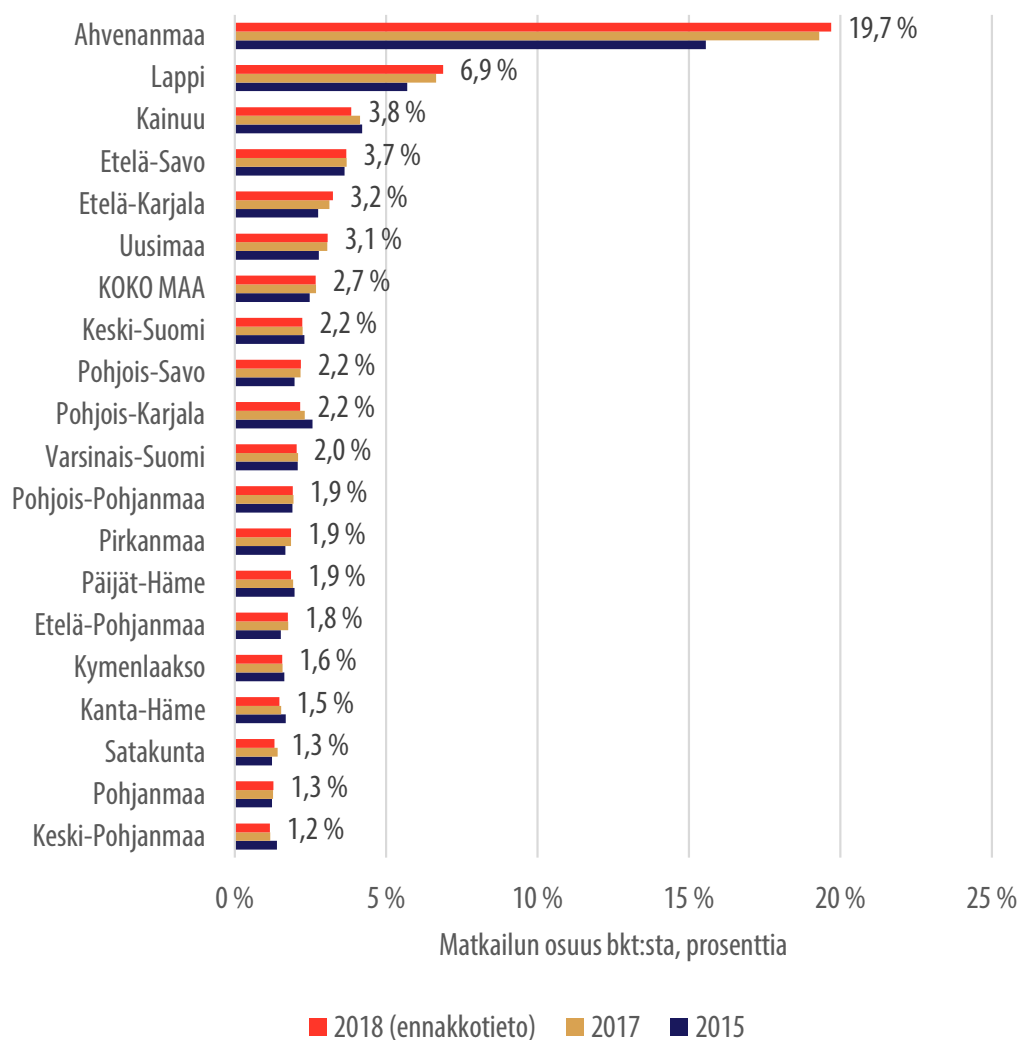
3.2 Matkailun taloudelliset vaikutukset

Matkailun merkitystä maakunnan taloudelle kuvaa se, kuinka suuri osa maakunnan tuotoksesta ja arvonlisästä aiheutuu matkailukysynnästä. Edellä on esitetty matkailukysyntä maakunnittain ja taloudellisten vaikutusten laskemiseksi se yhdistetään pääosin aluetilinpidoista saataviin tietoihin matkailu- ja muiden toimialojen tuotoksesta, välituotekäytöstä ja arvonlisästä.

3.2.1 Matkailun bkt-osuudet maakunnittain

Bruttokansantuotteella (bkt) tarkoitetaan sitä arvonlisää, joka syntyy tuotoksen ja välituotekäytön erotuksena. Matkailun osuus kunkin maakunnan bkt:sta lasketaan jakamalla matkailukysynnän aikaansaama arvonlisä maakunnan bkt:lla. Arvonlisän näkökulmasta kaikki matkailukysyntä ei ole samanarvoista, koska tietyillä toimialoilla arvonlisän osuus on suurempi. Myös samalla toimialalla arvonlisän osuus vaihtelee jonkin verran maakunnasta toiseen. Matkailukysynnän aikaansaaman arvonlisän laskennassa huomioidaankin matkailukysynnän jakauma tuote- ja maakuntakohtaisesti.

Kuvio 5. Matkailun osuus bkt:sta maakunnittain vuosina 2015–2018

Matkailun osuus bkt:sta nousi 2,5 prosentista 2,7 prosenttiin vuosina 2015–2018. Matkailun merkitys alueen taloudelle on merkittävästi kasvanut Ahvenanmaalla ja Lapissa. Ahvenanmaalla matkailun osuus bkt:sta on laivaliikenteen johdosta noussut jo lähes 20 prosenttiin. Lapissa matkailun osuus nousi 5,7 prosentista 6,9 prosenttiin. Matkailun osuus on yli 3 prosenttia lisäksi Kainuussa (3,8 %), Etelä-Savossa (3,7 %), Etelä-Karjalassa (3,2 %) ja Uudellamaalla (3,1 %). Muissa maakunnissa matkailun osuus bkt:sta on selvästi vähäisempi, alle 2,3 prosenttia.

3.3 Matkailutoimialojen työllisyys

Matkailutoimialojen työllistämisaikutusta mitataan työllisten lukumäärällä, tehdyillä työtunneilla, täysiaikaiseksi muutetuilla työpaikoilla sekä matkailun aikaansaamalla laskennallisella työllisyydellä. Matkailun työllistävää vaikutusta kuvaava indikaattori on myös matkailutoimialoilla työskentelevien henkilöiden osuus maakunnan kaikista työllisistä.

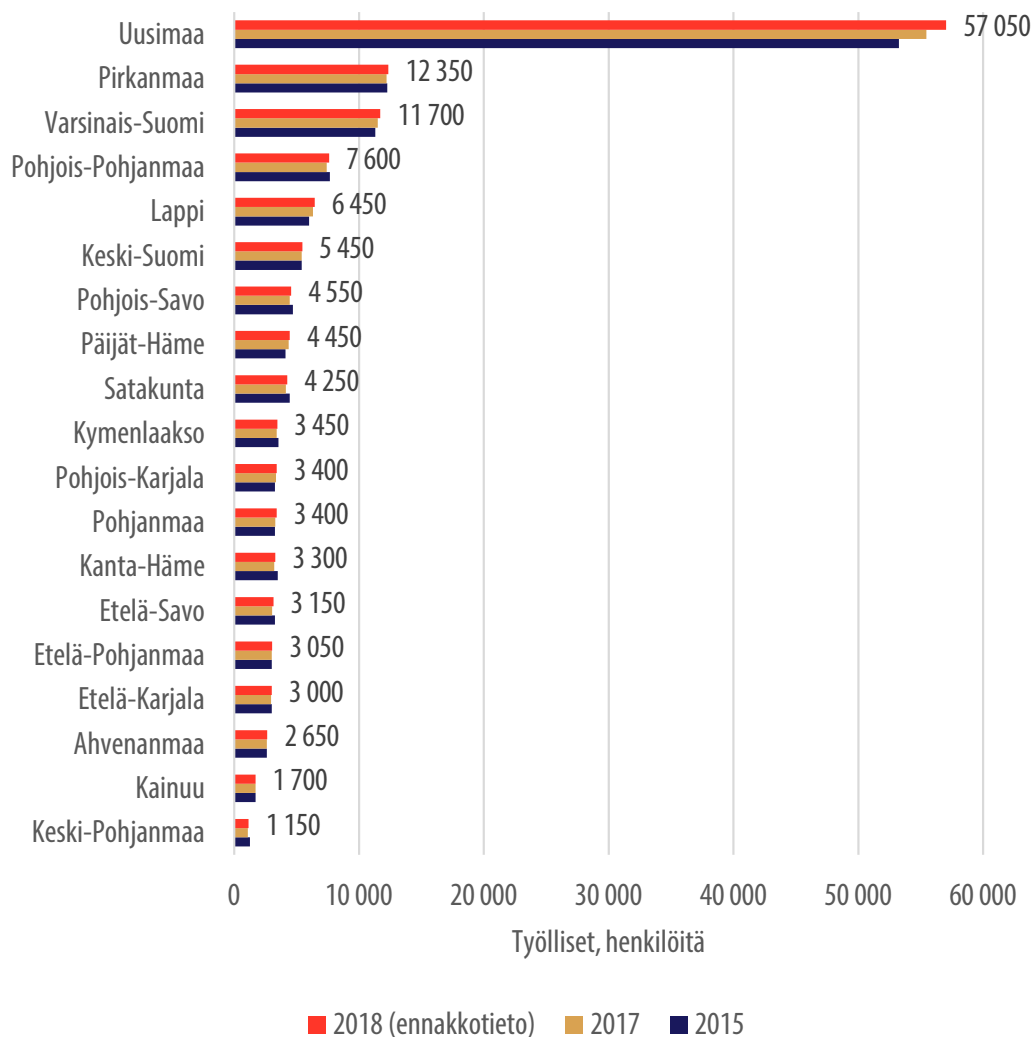
Vuokratyövoima ei sisälly matkailulle tyypillisten toimialan lukuihin vaan se luetaan liike-elämän palvelujen työllisyyteen. Hotelli- ja ravintola-alalla tehtiin esitettyjen tulosten lisäksi vuokratyötä arviolta 12 miljoonaa työtuntia vuonna 2017 mikä vastaa noin 6 500 täysiaikaiseksi muutettua työpaikkaa. Tätä arviota ei kuitenkaan ole mahdollista jakaa maakuntatasolle.

Myöskään kaupan alan työpaikat eivät ole mukana työllisyyslaskelmissa. Tämän vuoksi matkailun työllistävää vaikutusta on jonkin verran tuloksissa esitettyjä tietoja suurempi.

3.3.1 Työllisten määrä

Työllisillä tarkoitetaan matkailutoimialoilla työskentelevien henkilöiden lukumäärää.

Kuvio 6. Työllisten lukumäärä matkailutoimialoilla maakunnittain vuosina 2015–2018

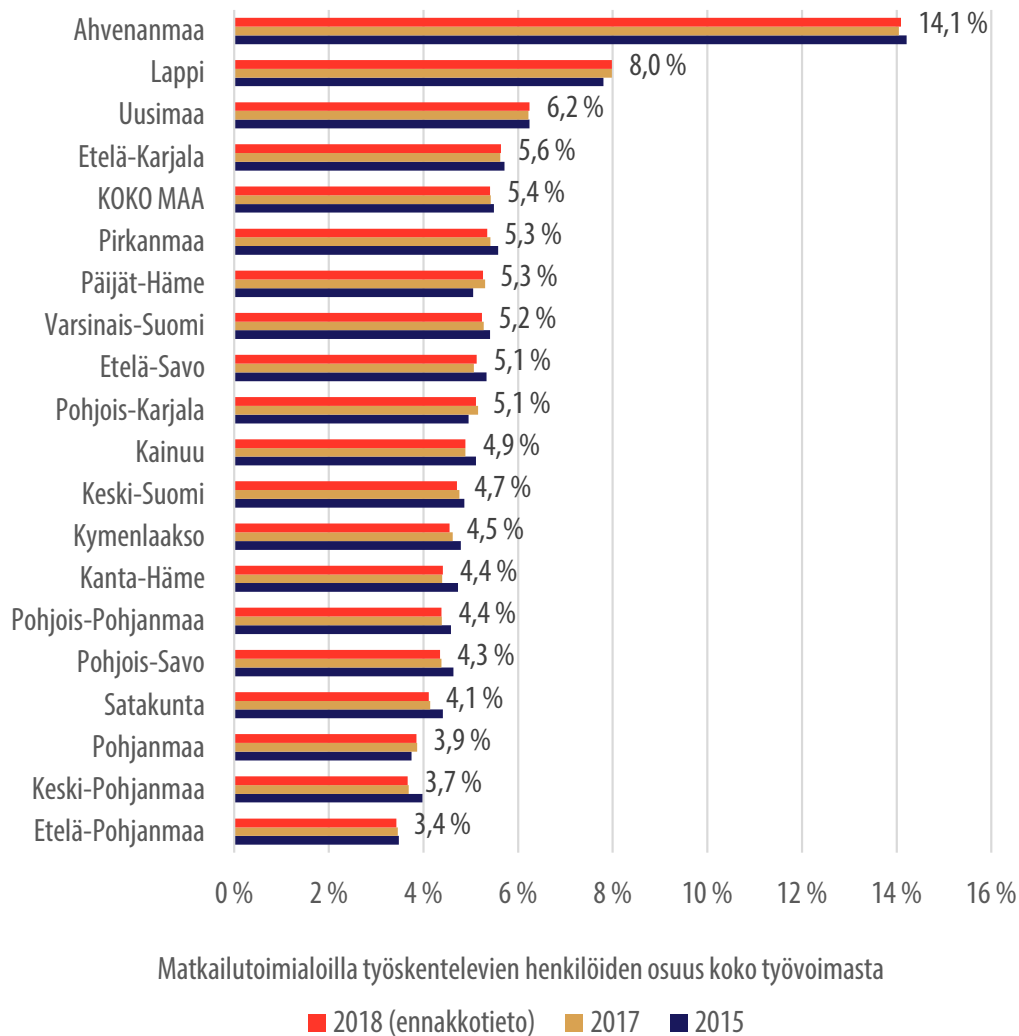

Matkailutoimialoilla työskenteli vuonna 2018 yhteensä 142 100 henkilöä. Uudellamaalla työskenteli noin 40 prosenttia työllisistä, Pirkanmaalla 9 prosenttia, Varsinais-Suomessa 8 prosenttia, Pohjois-Pohjanmaalla 5 prosenttia ja Lapissa 5 prosenttia. Muissa maakunnissa työskenteli kolmannes työllisistä.

3.3.2 Matkailutoimialoilla työskentelevien osuus kaikista työllisistä

Matkailun työllistävää vaikutusta voidaan mitata suhteuttamalla matkailutoimialojen työlliset kaikkiin työllisiin.

Kuvio 7. Matkailutoimialoilla työskentelevien osuus kaikista työllisistä maakunnittain vuosina 2015–2018

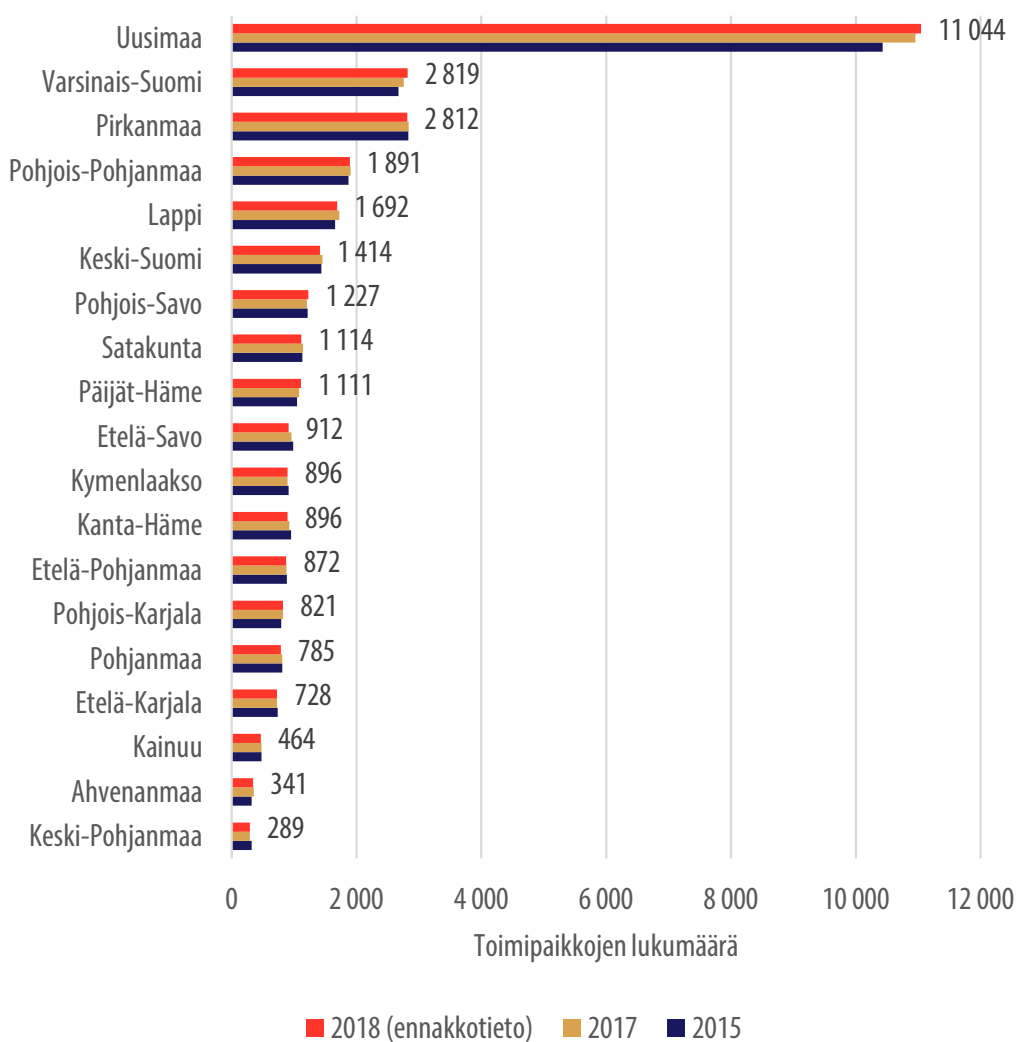

Koko maan työllisistä 5,4 prosenttia työskenteli matkailutoimialoilla vuonna 2018. Matkailutoimialojen työllisten osuus oli koko maan keskiarvoa suurempi ainoastaan Ahvenanmaalla (14,1 %), Lapissa (8,0 %), Uudellamaalla (6,2 %) ja Etelä-Karjalassa (5,6 %). Matkailutoimialoilla työskentelevien osuus on vuosina 2015–2018 kasvanut neljässä maakunnassa: Lappi, Päijät-Häme, Pohjois-Karjala ja Pohjanmaa.

3.3.3 Toimipaikkojen määrä matkailutoimialoilla

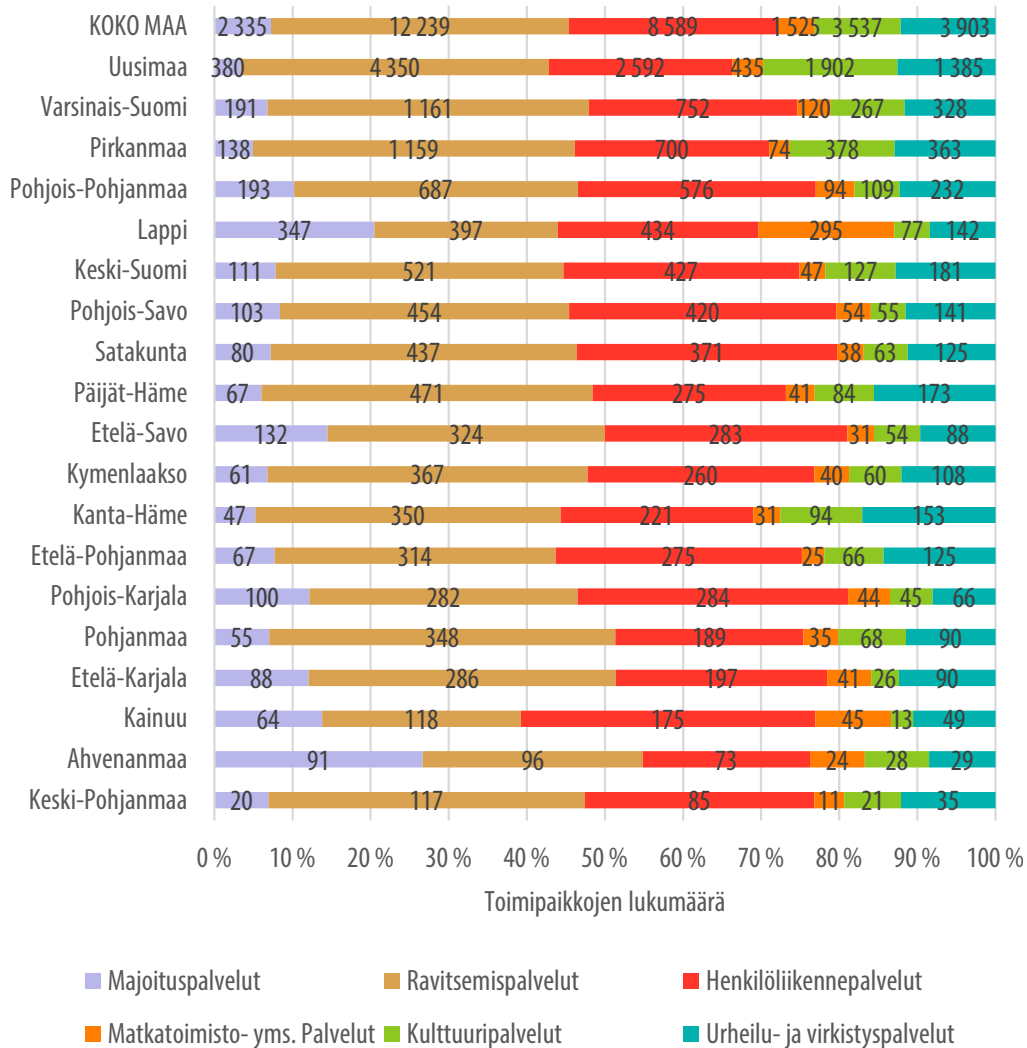
Yrityksillä voi olla yksi tai useampi toimipaikka. Lisäksi kullakin toimipaikalla on yksi päätoimiala, jonka mukaan ne on määritelty matkailutoimialojen toimipaikoiksi liitteen 1 mukaisesti.

Kuvio 8. Matkailutoimialojen toimipaikkojen lukumäärä maakunnittain vuosina 2015–2018

Matkailutoimialoilla oli vuonna 2018 yhteensä 31 128 toimipaikkaa. Kolmasosa niistä (11 044) sijaitsi Uudellamaalla, 9 prosenttia Pirkanmaalla (2 812) ja 9 prosenttia (2 819) Varsinais-Suomessa.

Kuvio 9. Matkailutoimialojen toimipaikkojen lukumäärä toimialoittain ja maakunnittain vuonna 2018

Vuonna 2018 matkailutoimialojen toimipaikoista 38 prosenttia oli ravitsemispalveluissa ja 27 prosenttia henkilöliikennepalveluissa. Urheilu- ja virkistyspalveluissa oli 12 prosenttia ja kulttuuripalveluissa 11 prosenttia toimipaikoista. Majoituspalveluissa oli 7 prosenttia toimipaikoista. Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja ohjelmapalvelujen osuus toimipaikoista oli vain 5 prosenttia, mutta Lapissa niiden osuus oli 17 prosenttia toimipaikoista.

4 Maakuntakatsaukset

Tässä luvussa luodaan katsaus matkailutilinpidon avainlukujen kehitykseen matkailun kannalta merkittävimmissä maakunnissa vuosina 2015–2018. Maakunnat on esitetty suuruusjärjestyksessä vuoden 2018 matkailukysynnän ennakkotietojen mukaisesti. Taulukoissa on kunkin avainluvun osalta esitetty keskimääräinen vuosimuutos vuosien 2015–2018 välillä.

4.1 Uusimaa

Taulukko 2. Uudenmaan avainluvut 2015–2018

UUSIMAA	2015	2017	2018*	Vuosi muutos keskimäärin 2015–2018*, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	6 826	7 611	7 981	5,6 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	2 156	2 714	2 938	12,1 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	4 670	4 897	5 043	2,7 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	3 428	3 773	3 883	4,4 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	1 242	1 124	1 160	-2,2 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	32 %	36 %	37 %	5,5 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	50 %	50 %	49 %	-1,0 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	18 %	15 %	15 %	-6,7 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,8 %	3,0 %	3,1 %	3,5 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,3 %	2,6 %	2,6 %	5,2 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	1 989	2 407	2 504	8,6 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	1 596	1 978	2 078	10,1 %
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	71 824	78 957	81 803	4,6 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	53 250	55 450	57 050	2,4 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	89,2	91,5	94,2	1,9 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	21 800	22 600	23 650	2,8 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	36,5	37,3	39,0	2,3 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	6,2 %	6,2 %	6,2 %	-0,1 %

* vuoden 2018 osalta ennakkotieto

Uudenmaan matkailukysyntä lisääntyi 1,1 mrd. eurolla vuosina 2015–2018, eli vuositasolla kasvua kertyi 5,6 prosenttia. Ulkomainen kysyntä kuitenkin kasvoi 12 prosenttia vuodessa kotimaisen kysynnän kasvun jäädessä 2,7 prosenttiin vuodessa. Samalla matkailun osuus Uudenmaan bkt:sta nousi 2,8 prosentista 3,1 prosenttiin ja matkailutoimialoille työllistyi 3 800 henkilöä lisää.

4.2 Lappi

Taulukko 3. Lapin avainluvut 2015–2018

LAPPI	2015	2017	2018*	Vuosimuutos keskimäärin 2015–2018, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	865	1 037	1 089	8,6 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	380	543	585	18,0 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	485	494	504	1,3 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	377	375	402	2,2 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	108	118	101	-2,1 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	44 %	52 %	54 %	7,5 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	44 %	36 %	37 %	-5,1 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	12 %	11 %	9 %	-8,5 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	5,7 %	6,6 %	6,9 %	6,9 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	5,0 %	5,9 %	6,2 %	8,4 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	297	383	404	12,0 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	255	327	356	13,2 %
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	5 219	5 765	5 878	4,2 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	6 000	6 300	6 450	2,5 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	10,5	10,8	11,0	1,8 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	4 600	4 750	4 900	2,2 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	8,0	8,1	8,4	1,5 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	7,8 %	8,0 %	8,0 %	0,8 %

* vuoden 2018 osalta ennakkotieto

Lapissa ulkomaisen matkailukysynnän kasvu oli vahvaa: keskimäärin 18 prosenttia vuodessa. Lisääntynyt ulkomainen kysyntä toi Lapille 200 miljoonaa euroa vuodessa lisää tuloja vuoteen 2015 verrattuna. Myös matkailun bkt-osuus nousi Lapissa tällä aikavälillä 5,7 prosentista 6,9 prosenttiin. Matkailutoimialojen työllisten määrä lisääntyi 450 henkilöllä eli noin 2,5 prosenttia vuodessa.

4.3 Pirkanmaa

Taulukko 4. Pirkanmaan avainluvut 2015–2018

PIRKANMAA	2015	2017	2018*	Vuosi muutos keskimäärin 2015–2018, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	763	874	899	5,9 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	94	116	125	11,2 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	669	758	774	5,2 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	547	640	646	6,0 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	122	118	128	1,7 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	12 %	13 %	14 %	4,4 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	72 %	73 %	72 %	0,0 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	16 %	13 %	14 %	-3,6 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	1,7 %	1,9 %	1,9 %	3,9 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,4 %	1,6 %	1,6 %	4,6 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	254	303	316	8,2 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	209	253	263	8,6 %
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	15 242	16 311	17 006	3,9 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	12 250	12 200	12 350	0,3 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	20,7	20,2	20,4	-0,4 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	5 000	4 600	4 650	-2,3 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	8,4	7,6	7,7	-2,9 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,6 %	5,4 %	5,4 %	-1,0 %

* vuoden 2018 osalta ennakkotieto

Pirkanmaalla kotimainen kysyntä kasvoi vuosina 2015–2018 yli kaksi kertaa nopeammin kuin muualla maassa, kasvua kertyi 5,2 prosenttia vuodessa. Ulkomaisen kysynnän osuus (17 %) on Pirkanmaalla selvästi koko maata alhaisempi, vaikka ulkomainen kysyntäkin kasvoi 11 prosenttia vuodessa. Matkailun bkt-osuus ei kuitenkaan vielä ylittänyt kahta prosenttia Pirkanmaalla. Työllisyydessä ei tapahtunut merkittävää muutosta.

4.4 Varsinais-Suomi

Taulukko 5. Varsinais-Suomen avainluvut 2015–2018

VARSINAIS-SUOMI	2015	2017	2018*	Vuosi muutos keskimäärin 2015–2018, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	752	815	828	3,4 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	115	147	142	7,9 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	637	667	685	2,5 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	523	541	555	2,0 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	114	126	131	4,9 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	15 %	18 %	17 %	4,1 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	70 %	66 %	67 %	-1,2 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	15 %	15 %	16 %	1,4 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,1 %	2,1 %	2,0 %	-0,5 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,8 %	1,8 %	1,7 %	-0,8 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	291	328	335	5,1 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	242	267	274	4,4 %
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	14 001	15 651	16 399	5,7 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	11 300	11 500	11 700	1,2 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	19,4	19,9	20,2	1,4 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	4 700	4 150	4 100	-4,3 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	8,0	7,2	7,1	-4,1 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,4 %	5,3 %	5,3 %	-0,8 %

* vuoden 2018 osalta ennakkotieto

Varsinais-Suomen matkailukysyntä kasvoi selvästi muuta maata hitaammin, jääden 3,4 prosentin vuosikasvuun vuosina 2015–2018. Matkailun bkt-osuus jopa laski hieman tällä aikavälillä. Tämän taustalla on kuitenkin se, että Varsinais-Suomessa muu talous on kasvanut matkailutoimialoja nopeammin.

4.5 Pohjois-Pohjanmaa

Taulukko 6. Pohjois-Pohjanmaan avainluvut 2015–2018

POHJOIS-POHJANMAA	2015	2017	2018*	Vuosimuutos keskimäärin 2015–2018, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	611	626	666	3,0 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	101	122	128	8,7 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	509	504	539	1,9 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	427	409	466	3,0 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	82	95	72	-3,9 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	17 %	20 %	19 %	5,2 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	70 %	65 %	70 %	0,0 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	13 %	15 %	11 %	-6,3 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	1,9 %	1,9 %	1,9 %	0,3 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,6 %	1,6 %	1,7 %	1,2 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	213	228	237	3,8 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	181	186	205	4,5 %
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	11 197	11 781	12 365	3,5 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	7 650	7 400	7 600	-0,2 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	13,3	13,1	13,4	0,2 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	3 500	3 100	3 300	-1,9 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	6,1	5,5	5,8	-1,5 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	4,6 %	4,4 %	4,4 %	-1,4 %

* vuoden 2018 osalta ennakkotieto

Pohjois-Pohjanmaalla matkailukysyntä on kasvanut selvästi muuta maata hitaammin: 3 prosenttia vuodessa 2015–2018. Ulkomaisen kysynnän osuus on yhä melko pieni (19 %) mutta se on ollut kasvussa tarkasteltavalla aikavälillä. Matkailun bkt-osuudessa ja työllisyydessä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

4.6 Keski-Suomi

Taulukko 7. Keski-Suomen avainluvut 2015–2018

KESKI-SUOMI	2015	2017	2018*	Vuosi muutos keskimäärin 2015–2018, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	482	470	503	1,4 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	51	69	66	10,1 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	432	400	437	0,4 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	347	306	346	-0,2 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	84	95	91	2,7 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	11 %	15 %	13 %	8,4 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	72 %	65 %	69 %	-1,5 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	17 %	20 %	18 %	1,2 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,3 %	2,2 %	2,2 %	-1,0 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,9 %	1,8 %	1,8 %	-1,3 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	164	178	188	4,8 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	133	137	149	4,1 %
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	7 128	7 945	8 415	6,0 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	5 400	5 400	5 450	0,3 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	9,2	9,1	9,2	0,1 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	2 700	2 100	2 150	-6,8 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	4,6	3,5	3,6	-7,0 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	4,9 %	4,8 %	4,8 %	-0,7 %

* vuoden 2018 osalta ennakkotieto

Keski-Suomen matkailukysynnän kehitys on ollut Kainuun ohella selvästi hitainta matkailullisesti tärkeimpien maakuntien joukossa vuosina 2015–2018. Matkailukysyntä on Keski-Suomessa kasvanut vain 1,4 prosentin vuosivauhtia. Ulkomaisessa kysynnässä on nähtävissä 10 prosentin vuosikasvu mutta sen osuus on edelleen hyvin pieni (13 %). Matkailun bkt-osuus on hieman laskenut, 2,2 prosenttiin.

4.7 Etelä-Karjala

Taulukko 8. Etelä-Karjalan avainluvut 2015–2018

ETELÄ-KARJALA	2015	2017	2018*	Vuosi muutos keskimäärin 2015–2018, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	359	453	468	10,2 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	191	267	274	14,5 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	168	187	194	5,3 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	134	141	152	4,6 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	34	46	43	8,3 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	53 %	59 %	59 %	3,3 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	37 %	31 %	32 %	-4,3 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	10 %	10 %	9 %	-1,5 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,7 %	3,1 %	3,2 %	6,0 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,5 %	2,8 %	2,9 %	6,1 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	111	132	137	7,7 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	99	114	121	7,5 %
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	4 038	4 231	4 220	1,5 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	3 000	2 950	3 000	0,0 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	5,3	5,1	5,3	0,1 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	1 700	1 500	1 600	-2,0 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	3,0	2,6	2,8	-1,8 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,7 %	5,6 %	5,6 %	-0,5 %

* vuoden 2018 osalta ennakkotieto

Etelä-Karjalan ulkomaisen kysynnän osuus (59 %) on maakunnista suurin, mikä johtuu venäläisten Suomeen suuntautuvasta matkailusta. Venäläisten matkailu elpyikin vuoden 2015 romahduksesta, mikä johti Etelä-Karjalassa ulkomaisen kysynnän lähes 15 prosentin vuosikasvuun 2015–2018. Myös kotimainen kysyntä kasvoi Etelä-Karjalassa yli kaksi kertaa muuta maata nopeammin. Nämä yhdessä tekivät Etelä-Karjalasta maakunnan, jossa matkailukysyntä kasvoi nopeimmin vuosina 2015–2018, keskimäärin 10 prosenttia vuodessa.

4.8 Pohjois-Savo

Taulukko 9. Pohjois-Savon avainluvut 2015–2018

POHJOIS-SAVO	2015	2017	2018*	Vuosi muutos keskimäärin 2015–2018, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	385	408	425	3,5 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	42	45	50	6,4 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	343	363	375	3,1 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	286	300	303	2,0 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	57	63	72	8,9 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	11 %	11 %	12 %	2,7 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	74 %	74 %	71 %	-1,4 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	15 %	15 %	17 %	4,9 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,0 %	2,2 %	2,2 %	3,4 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,7 %	1,8 %	1,8 %	2,5 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	132	158	165	8,5 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	110	129	133	7,0 %
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	6 675	7 272	7 597	4,6 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	4 700	4 450	4 550	-1,1 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	8,1	7,6	7,7	-1,6 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	2 500	2 050	2 000	-6,7 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	4,3	3,5	3,4	-7,1 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	4,6 %	4,4 %	4,4 %	-1,8 %

* vuoden 2018 osalta ennakkotieto

Pohjois-Savossa korostuu kotimainen matkailukysyntä, jonka osuus 88 prosenttia. Kotimainen kysyntä kasvoi Pohjois-Savossa 3 prosenttia vuodessa vuosina 2015–2018. Tämä kasvatti matkailun bkt-osuuden 2,0 prosentista 2,2:een, mutta matkailutoimialojen työllisyystilanteen kehitys oli hienoisesti negatiivinen.

4.9 Kainuu

Taulukko 10. Kainuun avainluvut 2015–2018

KAINUU	2015	2017	2018*	Vuosi muutos keskimäärin 2015–2018, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	231	234	241	1,4 %
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	29	44	51	26,8 %
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	203	191	190	-2,2 %
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	161	147	164	0,7 %
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	42	44	25	-13,3 %
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	12 %	19 %	21 %	24,4 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	69 %	63 %	68 %	-0,7 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	18 %	19 %	11 %	-14,1 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	4,2 %	4,1 %	3,8 %	-2,8 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	3,4 %	3,4 %	3,4 %	0,0 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	77	86	83	2,8 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	62	67	72	5,7 %
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	1 830	2 072	2 165	6,1 %
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	1 700	1 700	1 700	0,0 %
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	3,0	2,8	2,9	-0,4 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	1 300	1 050	1 200	-2,6 %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	2,3	1,8	2,1	-3,0 %
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,1 %	4,9 %	4,9 %	-1,5 %

* vuoden 2018 osalta ennakkotieto

Kainuu onnistui lähes kaksinkertaistamaan ulkomaisen kysynnän osuuden 21 prosenttiin vuosina 2015–2018 vaikka matkailukysynnän kasvu jäikin Keski-Suomen tapaan muuten vaatimattomaksi: 1,4 prosenttia vuodessa. Kainuun muun talouden suotuisasta kehityksestä johtuen matkailun bkt-osuus laski 4,2 prosentista 3,8 prosenttiin. Työllisyystilanteessa ei tapahtunut muutosta.

Liitteet

Liite 1. Matkailutoimialat

1.a. Hotelli- ja muut majoituspalvelut

- 551 Hotellit ja vastaavat majoitusliikkeet
- 552 Lomakylät, retkeilymajat yms. majoitus
- 553 Leirintäalueet, asuntovaunu- ja matkailuvaunualueet

1.b. Vapaa-ajan asuntopalvelut (vapaa-ajan asunnot omaan käyttöön, vapaa-ajan asuntojen vuokraus, lomaosakkeet jne.)

- 681 Omien kiinteistöjen kauppa, osa *
 - 682 Omien tai leasing-kiinteistöjen vuokraus ja hallinta, osa *
 - 683 Kiinteistöalan toiminta palkkio- tai sopimusperusteisesti, osa *
- * Näistä loma-asuntojen ja lomaosakkeiden osuus*

2. Ravitsemistoiminta

- 5610 Ravintolat ja vastaava ravitsemistoiminta
 - 5629 Henkilöstö- ja laitosruokailu
 - 5630 Baarit ja kahvilat
- (eli koko toimiala 56, pl. 5621 Pitopalvelu)*

3. Rautateiden henkilöliikenne

- 4910 Rautateiden henkilöliikenne, kaukoliikenne

4. Linja-autojen henkilöliikenne ja taksiliikenne

- 4932 Taksiliikenne
- 4939 Muualla luokittelematon maaliikenteen henkilöliikenne

5. Vesiliikenteen henkilökuljetus

- 5010 Meri- ja rannikkovesiliikenteen henkilökuljetus
- 5030 Sisävesiliikenteen henkilökuljetus

6. Lentoliikenteen henkilökuljetus

- 5110 Matkustajalentoliikenne

7. Kulkuneuvojen vuokraus

- 7711 Autojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen vuokraus ja leasing

8. Matkatoimisto- ja matkanjärjestäjäpalvelut

7911 Matkatoimistojen toiminta

7912 Matkanjärjestäjien toiminta

7990 Varauspalvelut, matkaoppaiden palvelut ym.

9. Kulttuuripalvelut

900 Kulttuuri- ja viihdetoiminta

9102 Museoiden toiminta

9103 Historiallisten nähtävyyksien, rakennusten ja vastaavien kohteiden toiminta

9104 Kasvitieteellisten puutarhojen, eläintarhojen ja luonnonpuistojen toiminta

(eli toimialat 90 ja 91, pois lukien 9101 Kirjastojen ja arkistojen toiminta)

10. Urheilu- ja virkistyspalvelut

7721 Vapaa-ajan ja urheiluvälineiden vuokraus ja leasing

92 Rahapeli- ja vedonlyöntipalvelut

9311 Urheilulaitosten toiminta

9319 Muu urheilutoiminta

9321 Huvi- ja teemapuistojen toiminta

9329 Muu huvi- ja virkistystoiminta

(eli toimialat 93 pois lukien 9312 Urheiluseurojen toiminta, 9313 Kuntokeskukset)

Liite 2. Matkailutuotteet

Matkailutilinpidon tyypilliset tuotteet ovat seuraavat (tuotteiden alla vastaavat KTTL-nimikkeet):

A. Kulutustuotteet

A.1 TYYPILLISET TUOTTEET

1. Majoituspalvelut

- 1.a. Hotelli- ja muut majoituspalvelut
 - 551000 Hotellipalvelut ja vastaavat majoituspalvelut
 - 552000 Retkeilymajojen, leirintäalueiden, lomakylä- ym. palvelut
- 1.b. Vapaa-ajan asuntopalvelut
 - 682010 Asuntojen vuokraus
 - 682020 Asuntojen hallinta
 - 682030 Muiden kiinteistöjen vuokraus, hallinta ja kauppa
 - 683100 Kiinteistövälityspalvelut
 - 683200 Kiinteistöjen isännöintipalvelu
 - Näistä loma-asuntojen ja lomaosakkeiden osuus

2. Ravitsemispalvelut

- 561000 Ravitsemispalvelut
- 562000 Ateriapalvelut ja muut ravitsemispalvelut, osa
- 563000 Juomatarjoilupalvelut

3. Rautateiden kaukoliiketalvet

- 491000 Rautateiden henkilöliikennepalvelut, kaukoliikenteen osuus

4. Maantieliikennepalvelut

- 493120 Linja-autoliikenne, kaukoliikenteen osuus
- 493200 Taksien käyttöön liittyvät palvelut
- 493900 Muut maaliikenteen henkilöliikennepalvelut, kaukoliikenteen osuus

5. Vesiliikennepalvelut

- 500100 Vesiliikenteen henkilökuljetus

6. Ilmaliikennepalvelut

- 511000 Matkustajalentoliikenteen palvelut

7. Henkilöliikennevälineiden vuokrauspalvelut

- 771100 Henkilöautojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen vuokraus- ja leasingpalvelut

8. Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut

- 790000 Matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien palvelut, muut varauspalvelut ja niihin liittyvät palvelut, osa

9. Kulttuuripalvelut

- 900100 Esittävä taide ja luomistyö, osa
- 900400 Taidelaitosten palvelut
- 910200 Museoiden palvelut
- 910400 Kasvitieteellisten puutarhojen, eläintarhojen ja luonnonpuistojen palvelut

10. Urheilu- ja virkistyspalvelut

- 920000 Rahapeli- ja vedonlyöntipalvelut, osa
- 931000 Urheilutoiminta, osa
- 932000 Huvi- ja virkistystoiminta

A.2 LIITÄNNÄISET TUOTTEET

Välityspalkkiot (polttoaineiden kauppa)

- 463000 Polttoaineiden tukkukaupan palvelut
- 473000 Polttoaineiden vähittäiskaupan palvelut

Palvelut (henkilölähiliikenne)

- 491000 Rautateiden henkilöliikennepalvelut, lähiliikenteen osuus
- 493110 Raitiotie- ja metrolinjat
- 493120 Linja-autoliikenne, lähiliikenteen osuus
- 493900 Muut maaliikenteen henkilöliikennepalvelut, lähiliikenteen osuus

A.3 EI-OMINAISET TUOTTEET

Välityspalkkiot (tukku- ja vähittäiskauppa)

- 462000 Tukkukaupan palvelut
- 471000 Vähittäiskaupan palvelut

Muut tuotteet

B. Ei-kulutustuotteet

B.1 ARVOESINEET

- Arvoesineet sisältyvät matkailukulutukseen (tourism expenditure) IRTS 2008:n mukaan.

B.2 MUUT EI-KULUTUSTUOTTEET

Liite 3. Maakunnittaiset avainluvut 2017

Tunnusluku 2017	Koko maa	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Kanta-Häme	Pirkanmaa	Päijät-Häme	Kymenlaakso
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	15 104	7 611	815	256	221	874	297	239
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	4 564	2 714	147	33	28	116	52	56
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	10 540	4 897	667	223	193	758	245	184
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	8 309	3 773	541	184	154	640	196	152
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	2 231	1 124	126	39	39	118	50	32
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	30 %	36 %	18 %	13 %	13 %	13 %	17 %	23 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	55 %	50 %	66 %	72 %	70 %	73 %	66 %	63 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	15 %	15 %	15 %	15 %	17 %	13 %	17 %	13 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,7 %	3,0 %	2,1 %	1,4 %	1,5 %	1,9 %	1,9 %	1,6 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,2 %	2,6 %	1,8 %	1,2 %	1,3 %	1,6 %	1,6 %	1,4 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	5 228	2 407	328	94	75	303	108	86
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	4 297	1 978	267	77	60	253	87	72
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	195 143	78 957	15 651	6 637	4 913	16 311	5 630	5 452
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	138 900	55 450	11 500	4 150	3 200	12 200	4 350	3 400
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	233,6	91,5	19,9	7,0	5,5	20,2	7,5	5,8
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	59 200	22 600	4 150	1 500	1 000	4 600	1 500	1 300
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	99,6	37,3	7,2	2,5	1,7	7,6	2,6	2,2
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,4 %	6,2 %	5,3 %	4,1 %	4,4 %	5,4 %	5,3 %	4,6 %

Tunnusluku 2017	Koko Maa	Etelä-Karjala	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	15 104	453	381	408	253	470	258	187
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	4 564	267	68	45	43	69	17	37
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	10 540	187	313	363	210	400	241	150
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	8 309	141	237	300	172	306	202	111
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	2 231	46	76	63	38	95	39	40
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	30 %	59 %	18 %	11 %	17 %	15 %	7 %	20 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	55 %	31 %	62 %	74 %	68 %	65 %	79 %	59 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	15 %	10 %	20 %	15 %	15 %	20 %	15 %	21 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,7 %	3,1 %	3,7 %	2,2 %	2,3 %	2,2 %	1,8 %	1,3 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,2 %	2,8 %	3,0 %	1,8 %	2,0 %	1,8 %	1,5 %	1,0 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	5 228	132	147	158	98	178	91	74
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	4 297	114	113	129	80	137	75	56
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	195 143	4 231	3 967	7 272	4 230	7 945	5 181	5 812
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	138 900	2 950	3 050	4 450	3 350	5 400	3 000	3 300
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	233,6	5,1	5,2	7,6	5,6	9,1	5,1	5,6
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	59 200	1 500	1 700	2 050	1 450	2 100	1 400	1 150
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	99,6	2,6	2,9	3,5	2,4	3,5	2,4	1,9
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,4 %	5,6 %	5,1 %	4,4 %	5,2 %	4,8 %	3,5 %	3,9 %

Tunnusluku 2017	Koko Maa	Keski-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	15 104	71	626	234	1 037	414
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	4 564	8	122	44	543	155
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	10 540	63	504	191	494	260
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	8 309	53	409	147	375	217
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	2 231	9	95	44	118	43
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	30 %	11 %	20 %	19 %	52 %	37 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	55 %	75 %	65 %	63 %	36 %	52 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	15 %	13 %	15 %	19 %	11 %	10 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,7 %	1,2 %	1,9 %	4,1 %	6,6 %	19,3 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,2 %	1,0 %	1,6 %	3,4 %	5,9 %	17,3 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	5 228	25	228	86	383	229
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	4 297	21	186	67	327	198
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	195 143	2 146	11 781	2 072	5 765	1 189
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	138 900	1 100	7 400	1 700	6 300	2 600
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	233,6	1,9	13,1	2,8	10,8	4,3
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	59 200	400	3 100	1 050	4 750	2 050
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	99,6	0,7	5,5	1,8	8,1	3,4
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,4 %	3,7 %	4,4 %	4,9 %	8,0 %	14,0 %

Liite 4. Maakunnittaiset avainluvut 2018 (ennakkotieto)

Tunnusluku 2018	Koko maa	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Kanta-Häme	Pirkanmaa	Päijät-Häme	Kymenlaakso
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	15 691	7 981	828	255	209	899	294	251
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	4 851	2 938	142	28	27	125	48	57
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	10 840	5 043	685	227	182	774	246	193
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	8 604	3 883	555	192	144	646	191	165
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	2 236	1 160	131	35	38	128	55	28
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	31 %	37 %	17 %	11 %	13 %	14 %	16 %	23 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	55 %	49 %	67 %	75 %	69 %	72 %	65 %	66 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	14 %	15 %	16 %	14 %	18 %	14 %	19 %	11 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,7 %	3,1 %	2,0 %	1,3 %	1,5 %	1,9 %	1,9 %	1,6 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,2 %	2,6 %	1,7 %	1,1 %	1,2 %	1,6 %	1,5 %	1,4 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	5 401	2 504	335	89	74	316	107	89
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	4 496	2 078	274	75	59	263	85	77
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	202 334	81 803	16 399	6 820	5 026	17 006	5 783	5 705
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	142 100	57 050	11 700	4 250	3 300	12 350	4 450	3 450
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	238,9	94,2	20,2	7,1	5,6	20,4	7,7	5,9
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	61 000	23 650	4 100	1 550	900	4 650	1 550	1 300
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	102,6	39,0	7,1	2,6	1,5	7,7	2,7	2,2
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,4 %	6,2 %	5,3 %	4,1 %	4,4 %	5,4 %	5,3 %	4,6 %

Tunnusluku 2018	Koko Maa	Etelä-Karjala	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	15 691	468	383	425	245	503	270	192
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	4 851	274	68	50	45	66	16	39
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	10 840	194	315	375	200	437	254	153
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	8 604	152	233	303	169	346	214	108
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	2 236	43	82	72	32	91	40	45
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	31 %	59 %	18 %	12 %	18 %	13 %	6 %	20 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	55 %	32 %	61 %	71 %	69 %	69 %	79 %	56 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	14 %	9 %	21 %	17 %	13 %	18 %	15 %	23 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,7 %	3,2 %	3,7 %	2,2 %	2,2 %	2,2 %	1,8 %	1,3 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,2 %	2,9 %	2,9 %	1,8 %	1,9 %	1,8 %	1,5 %	1,0 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	5 401	137	150	165	96	188	94	75
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	4 496	121	115	133	81	149	77	56
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	202 334	4 220	4 079	7 597	4 437	8 415	5 332	5 934
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	142 100	3 000	3 150	4 550	3 400	5 450	3 050	3 400
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	238,9	5,3	5,4	7,7	5,7	9,2	5,2	5,7
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	61 000	1 600	1 600	2 000	1 450	2 150	1 350	1 150
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	102,6	2,8	2,8	3,4	2,4	3,6	2,3	1,9
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,4 %	5,6 %	5,1 %	4,4 %	5,2 %	4,8 %	3,5 %	3,9 %

Tunnusluku 2018	Koko Maa	Keski-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	15 691	72	666	241	1 089	421
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	4 851	8	128	51	585	157
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	10 840	64	539	190	504	264
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	8 604	53	466	164	402	218
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	2 236	11	72	25	101	47
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	31 %	11 %	19 %	21 %	54 %	37 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	55 %	74 %	70 %	68 %	37 %	52 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	14 %	15 %	11 %	11 %	9 %	11 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,7 %	1,2 %	1,9 %	3,8 %	6,9 %	19,7 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,2 %	1,0 %	1,7 %	3,4 %	6,2 %	17,5 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	5 401	25	237	83	404	232
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	4 496	21	205	72	356	200
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	202 334	2 193	12 365	2 165	5 878	1 176
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	142 100	1 150	7 600	1 700	6 450	2 650
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	238,9	1,9	13,4	2,9	11,0	4,4
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	61 000	350	3 300	1 200	4 900	2 100
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	102,6	0,6	5,8	2,1	8,4	3,5
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,4 %	3,7 %	4,4 %	4,9 %	8,0 %	14,0 %

Alueellinen matkailutilinpito

Matkailutilinpito, on kansainvälisesti vertailukelpoinen tilastojärjestelmä, jossa matkailun talous- ja työllisyysvaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Alueellisessa matkailutilinpidossa nämä tulokset laajennetaan maakuntatasolle.

Tämä raportti esittää päätulokset alueellisen matkailutilinpidon vuosien 2017 tiedoista ja 2018 ennakkotiedoista, jotka on laatinut Tilastokeskus työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta.

Verkkojulkaisu
ISSN 1797-3562
ISBN 978-952-327-555-3

Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi
Julkaisumyynti: vnjulkaisumyynti.fi